

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 6 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. T.O.5.5 · Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	"Uysal" kelimesini sakın, saldırmayan, kızmayan ya da söz dinleyen anlamında açıklar.	5
b)	Tahmine ipucu olan en az bir ifadeyi metinden gösterir ("sakinleşir, telaşlanmaz" ya da "hiçbiri kimseyi sokmadı").	5

a) Örnek cevap: Sakın, saldırmayan, kızmayan.

b) Örnek cevap: "Arılar dumanı görünce sakinleşir, telaşlanmaz." ve "hiçbiri kimseyi sokmadı" ifadelerinden yararlandım.

Sık hatalar: Kelimenin anlamını yazıp ipucunu göstermemek; "Uysal"ı "korkmuş" diye açıklamak

2. T.O.5.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Sıralamayı 3 - 1 - 4 - 2 olarak doğru yazar (her doğru yer için kısmi puan verilebilir).	8
b)	Balkonda kurumaya bırakılan modelin gece yağın yağmurla ıslanıp dağıldığını belirtir.	7

a) Örnek cevap: 3 - 1 - 4 - 2

b) Örnek cevap: Çünkü ilk gün balkona koyduğu model gece yağın yağmurla ıslanıp dağılmıştı.

Sık hatalar: Olayları metindeki değil seçeneklerdeki sıraya göre numaralandırmak; b maddesinde "üzüldüğü için" demek

3. T.O.5.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Metnin Kerem tarafından 12 Ekim Cumartesi günü yazıldığını belirtir ("12 Ekim" ya da "cumartesi" yazması yeterlidir).	3
b)	Kerem, Elif ve dedeyi kişi olarak belirtir.	2
b)	Her birinin olayda yaptığı bir şeyi doğru yazar (dede oltaları hazırladı, Elif balık yakaladı, Kerem yer değiştirdi).	5
c)	Balığın çok küçük olduğunu ve büyümesi için bırakıldığını belirtir.	5

a) Örnek cevap: Kerem, 12 Ekim Cumartesi günü yazmış.

b) Örnek cevap: Dede: oltaları hazırladı, yemi takmayı gösterdi. Elif: suyu sabırla izledi, balık yakaladı. Kerem: sabırsızlanıp üç kez yer değiştirdi.

c) Örnek cevap: Balık çok küçük olduğu için büyümesi amacıyla göle geri bırakıldı.

Sık hatalar: Metni yazanı Elif sanmak; Kişileri yazıp yaptıklarını yazmamak

4. T.O.5.7 · Görselle iletilen anlamı belirleyebilme · zor

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Pazartesi ve cuma günlerini yazar (fazla gün yazarsa puan verilmez).	5
b)	Salı: yağmur yağacağını ya da sıcaklığın 12 °C (17 °C'nin altında) olduğunu belirtir.	3
b)	Çarşamba: sıcaklığın 15 °C, yani 17 °C'nin altında olduğunu belirtir.	3
b)	Perşembe: kuvvetli rüzgâr olacağını belirtir.	2
c)	Cuma gününü yazar.	2

a) Örnek cevap: Pazartesi ve cuma.

b) Örnek cevap: Salı yağmurlu. Çarşamba sıcaklık 15 °C, 17 °C'den düşük. Perşembe güneşli ve sıcak ama kuvvetli rüzgâr var.

c) Örnek cevap: Cuma

Sık hatalar: Perşembeyi yalnız güneşe bakarak uygun saymak; Çarşambayı yağmur yok diye uygun saymak

5. T.O.5.15 · Metnin anahtar kelimelerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme · orta

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Konuyu taşıyan en az üç anahtar kelime yazar (atık, geri dönüşüm, ayrı toplama, tesis, doğal kaynak gibi).	4
b)	Metnin konusuna uygun bir başlık yazar.	2
b)	Başlığın dayandığı anahtar kelimeleri gösterip başlıkla ilişkisini açıklar.	4

a) Örnek cevap: atık, geri dönüşüm, ayrı toplamak, doğal kaynak

b) Örnek cevap: Başlık: "Atıklar Geri Dönüşümle Değer Kazanır". Başlıkta "atık" ve "geri dönüşüm" anahtar kelimelerini kullandım; çünkü metin, ayrı toplanan atıkların geri dönüşümle yeni ürünlere dönüşmesini anlatıyor.

Sık hatalar: Başlığı metnin yalnız bir örneğinden (gazete) oluşturmak; Başlık ile anahtar kelimeler arasındaki ilişkiyi açıklamamak

6. T.O.5.20 · Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	"Yaşlı" (ya da "koca") kelimesini yazar.	3
b)	"Sıcak" kelimesini yazar.	3
c)	"Yorgun" kelimesinin zıt anlamlısını yazar (dinç, zinde, dinlenmiş).	2
c)	Bulduğu kelimeyi anlamına uygun, kurallı bir cümlede kullanır.	2

a) Örnek cevap: yaşlı

b) Örnek cevap: sıcak

c) Örnek cevap: dinç — Sabah erkenden uyandığımda kendimi çok dinç hissettim.

Sık hatalar: "ihtiyar" için "eski" yazmak; c maddesinde zıt anlamlı yerine eş anlamlı (bitkin) yazmak

7. T.Y.5.3 · Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme · orta

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	İçerik: "Benim en sevdiğim yemek mantıdır." cümlesini bulur.	2
a)	Düzen: Cümlelerin sokak hayvanlarına yardım konusuyla ilgisi olmadığı için yazının bütünlüğünü bozduğunu açıklar.	2
b)	İçerik: Sonuçta yazının ana düşüncesini toparlar ya da okuru harekete geçmeye çağırır.	2
b)	Düzen: Sonuç bölümü taslaktaki önerilerle bağlantılıdır, yeni bir konu açmaz.	2
b)	Dil kullanımı: Cümleleri anlamlı ve kurallı kurar; yazım ve noktalama kurallarına uyar.	2

a) Örnek cevap: "Benim en sevdiğim yemek mantıdır." Bu cümle sokak hayvanlarına yardım konusuyla ilgili değil, yazının bütünlüğünü bozuyor.

b) Örnek cevap: Küçük yardımlar, kış sokakta geçiren dostlarımız için büyük bir fark yaratır. Hadi, siz de bu kış mahallenizdeki hayvanları unutmayın!

Sık hatalar: Konu dışı cümle olarak kulübe ya da battaniye cümlesini seçmek; Sonuçta yeni bir öneri sıralayıp toparlamamak

8. T.Y.5.16 · Yazım ve noktalama işaretleriyle ilgili kuralları uygulayabilme · zor

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
	İçerik: Davet için gerekli bilgileri verir (kimin, ne kutlanacağı, nerede, ne zaman).	4
	Düzen: Hitapla başlar, bilgileri sırayla verir, bir kapanış ya da imzayla bitirir.	2
	Dil kullanımı: Tarihi (12 Ocak 2027 gibi; ay adı büyük harfle) ve saati (14.30 gibi) kurala uygun yazar; gün adı istenmez.	4
	Dil kullanımı: Soru işaretini ve ünlemi yerinde kullanır.	2
	Dil kullanımı: Özel isimleri büyük harfle başlatır, gelen ekleri kesmeyle ayırır.	3

Örnek cevap: Sevgili arkadaşlar,
Kardeşim Ömer'in yedinci doğum gününü kutluyoruz! Sizi 12 Ocak 2027 Salı günü saat 14.30'da evimizde bekliyoruz. Adresimiz: Lale Sokak, No: 5. Pastayı birlikte kesmeye ne dersiniz? Gelirseniz Ömer çok sevinecek.
Aybüke

Sık hatalar: Saati "14:30" ya da "14,30" biçiminde yazmak; Özel isme gelen eki kesmesiz yazmak; Yer bilgisini vermemek